notitie

Implicaties nieuwe WADA Code

☐ ter informatie ☒ ter besluitvorming ☐ ter bespreking

aan	Algemene Vergadering NOC*NSF
van	Bestuur NOC*NSF
betreft	Implicaties van nieuwe WADA Code
datum	9 november 2026

1. Samenvatting

Per 1 januari 2027 geldt een nieuwe World Anti-Doping Code. Om aan deze nieuwe Code te voldoen, moet NOC*NSF de Toelatingseisen en de Minimale kwaliteitseis voor antidoping aanpassen. De Algemene Vergadering wordt gevraagd in te stemmen met deze wijzigingen, zodat ze op 1 januari 2027 kunnen ingaan.

2. Inleiding

Per 1 januari 2027 treedt de herziene World Anti-Doping Code (WADC27) in werking. Deze Code vervangt op dat moment de World Anti-Doping Code 2021 (WADC21). NOC*NSF is als ondertekenaar, en vanuit art. 4 van haar statuten, gebonden aan deze Code.
Vanaf 1 januari 2027 moet NOC*NSF aan de WADC27 voldoen. Hiervoor moet NOC*NSF ook een aantal aanpassingen in haar eigen regelgeving doorvoeren.

3. Vaststelling WADC27

De WADC27 is tot stand gekomen in een mondiaal consultatieproces van WADA. NOC*NSF heeft in afstemming met het ministerie van VWS, de Dopingautoriteit en de Atletencommissie van NOC*NSF een bijdrage geleverd aan deze consultatie. Hierbij is met name gevraagd om aanpassing van de passages die tot aanpassing van het tuchtrechtsysteem zouden leiden, vanwege de grote administratieve belasting die dit zou opleveren voor sportbonden. In de definitieve versie waren deze passages verdwenen en concludeerden NOC*NSF, VWS en de Dopingautoriteit dat het risico was geweken. I
n maart 2026 bleek de impact van de nieuwe Code op het tuchtrechtsysteem toch groter dan tot dan toen gedacht. WADA heeft de bepaling elders en in gewijzigde vorm opgenomen, zonder dit in een overzicht van wijzingen expliciet te benoemen. Hierdoor heeft de WADC27 grote gevolgen voor sportbonden.

4. Relevante veranderingen

De nieuwe Code staat niet langer toe dat de Dopingautoriteit onderdelen van het dopingcontroleproces aan sportorganisaties delegeert (art. 20, inleiding). Dit betekent dat:

- de Dopingautoriteit de volledige verantwoordelijkheid moet dragen voor het dopingcontroleproces, waaronder het opleggen van voorlopige schorsingen, het optreden als aanklager en de organisatie van het dopingtuchtrecht;
- sportbonden het dopingtuchtrecht niet langer onder hun verantwoordelijkheid door het ISR mogen laten uitvoeren; en
- het ISR kan blijven functioneren als onafhankelijk tuchtorgaan, maar niet langer als orgaan van sportbonden in dopingzaken.

Het vergt een zorgvuldige inpassing in het Nederlandse verenigingsrecht om dit te bereiken. Er is een oplossing gevonden waarin de nieuwe bevoegdheidsverdeling zo stevig mogelijk wordt verankerd:

- bonden leggen in hun statuten de benodigde bevoegdheden voor de Dopingautoriteit vast;
- hiervoor gebruiken zij modelpassages die zijn opgesteld door de Dopingautoriteit en het ISR;
- NOC*NSF verplicht bonden via de **Toelatingseisen** en **Minimale kwaliteitseisen** om deze bevoegdheden bij de Dopingautoriteit te beleggen en dit in hun statuten vast te leggen.

1. Toelatingseisen

De WADC 2027 verplicht NOC*NSF (art. 20.4.2) om als voorwaarde voor lidmaatschap te eisen dat het beleid, de regels en de programma's van aangesloten sportbonden en andere leden voldoen aan de WADC 2027 en de Internationale Standaarden. NOC*NSF moet passende maatregelen nemen om de naleving daarvan af te dwingen. Ook moet NOC*NSF de autonomie en onafhankelijkheid van de Dopingautoriteit en de vereisten voor haar operationele onafhankelijkheid respecteren (art. 20.4.21).
Deze verplichtingen worden geborgd door middel van de Toelatingseisen van NOC*NSF.

In deze eisen wordt vastgelegd waaraan een sportbond op antidopinggebied moet voldoen om lid van NOC*NSF te kunnen worden en blijven, op basis van de verplichtingen die voor NOC*NSF uit de WADC 2027 voortvloeien.

Het grootste deel van deze Toelatingseisen bestond al. De voorgestelde wijzigingen beperken zich tot wat noodzakelijk is om aan de nieuwe WADC 2027 te voldoen. Het betreft met name de statutaire borging van de bevoegdheden van de Dopingautoriteit om het voor de sportbond geldende Dopingreglement vast te stellen, zelfstandig voorlopige schorsingen op te leggen en als aanklager op te treden.

De voorgestelde wijzigingen in de Toelatingseisen zijn opgenomen in document 4a bij dit agendapunt.

2. Minimale kwaliteitseis (MKE)

De huidige MKE voor antidoping luidt:
"Het lid beschikt over een dopingreglement dat voldoet aan de geldende (internationale) eisen, goedgekeurd door de ALV en verankerd in de statuten. Het lid is hiervoor aangesloten bij het ISR.

Binding van de leden aan beslissingen van de Dopingautoriteit is gerealiseerd via de statuten van de sportbond."
Deze eis is vanaf 1 januari 2027 op onderdelen achterhaald. De verplichting om voor dopingzaken bij het ISR aangesloten te zijn en een door de ALV goedgekeurd dopingreglement te hebben, sluit niet meer aan bij de nieuwe inrichting van het stelsel. De statutaire binding van de bond en zijn leden aan de reglementen en besluiten van de Dopingautoriteit blijft juist noodzakelijk en moet in de statuten worden geborgd.

Ook artikel 20.4 van de WADC 2027 maakt aanpassing van de MKE van belang. Artikel 20.4.2 verplicht NOC*NSF om naleving van de Code en de Internationale Standaarden als voorwaarde voor het lidmaatschap te stellen en die naleving te handhaven. Artikel 20.4.11 verplicht NOC*NSF om de financiering van aangesloten of erkende sportbonden die de Code en/of de Internationale Standaarden niet naleven geheel of gedeeltelijk in te houden. Artikel 20.4.19 verlangt daarnaast passende maatregelen om niet-naleving door sportorganisaties onder de bevoegdheid van NOC*NSF te ontmoedigen. Ook andere onderdelen van artikel 20.4 verplichten NOC*NSF specifieke anti-dopingeisen aan sportbonden te stellen. NOC*NSF moet daarom gedurende het lidmaatschap kunnen beoordelen of bonden aan de toepasselijke eisen blijven voldoen en bij niet-naleving kunnen ingrijpen.

Het voorstel is om de huidige MKE per 1 januari 2027 te vervangen door:
"Het lid voldoet en blijft voldoen aan de vigerende World Anti-Doping Code en de bij deze Code behorende International Standards, en aan de anti-dopingeisen in de geldende Toelatingseisen van NOC*NSF."

De MKE schrijft geen afzonderlijke lijst met antidopingverplichtingen uit, maar verwijst naar de toepasselijke Code en Internationale Standaarden en naar de anti-dopingeisen in de Toelatingseisen. Zo blijft de MKE aansluiten bij de geldende eisen en wordt voorkomen dat de MKE en de Toelatingseisen op termijn uiteenlopen.

Door deze koppeling blijft binnen de financieringssystematiek van NOC*NSF een grondslag bestaan om bij niet-naleving financiering geheel of gedeeltelijk in te houden, zoals artikel 20.4.11 verlangt. Via de jaarlijkse MKE-controle kan NOC*NSF toetsen of bonden aan de antidopingvereisten blijven voldoen en bij tekortkomingen de toepasselijke maatregelen treffen. Aanhoudende niet-naleving kan bovendien gevolgen hebben voor het lidmaatschap.

De voorgestelde wijzigingen in de MKE zijn opgenomen in document 4b bij dit agendapunt.

5. Gevraagd besluit

Voor aanpassing van de Toelatingseisen en de Minimale kwaliteitseis is een besluit van de Algemene Vergadering van NOC*NSF vereist. Normaal worden de MKE in de voorjaars-AV vastgesteld. Omdat de nieuwe eisen per 1 januari 2027 moeten gelden, is nu bij uitzondering besluitvorming in de najaars-AV nodig.

De Algemene Vergadering van NOC*NSF wordt gevraagd om positief te besluiten over de voorgestelde wijzigingen in de Minimale Kwaliteitseisen en in het Reglement Toelatingseisen die ingaan per 1 januari 2027.